

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

BIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POSWIĘCONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

PRENUMERATA I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie księgarnie, kantory i biura ogłoszeń w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych. **REDAKCJA I ADMINISTRACJA:** CZĘSTOCHWA, II-ga ALEJA Nr. 38. — TELEFON Nr. 50. Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie w godzinach świątecznych od g. 8—10 wiecz. Recepty w nocy, również nie wzięte.

PRENUMERATA WYKOSI: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odosobnieniem do domów. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 50. Zmiana adresu kop. 20. Listów niefrancuzowskich lub niedostatecznie opłaconych redakcja nie przyjmuje. **CENY OGŁOSZEŃ:** Za pierwszą petytywną jednoznaczową lub jego miejsce: Nadzwyczajne k. 50, przed czasem k. 40, wyraz. Najtańsze ogłoszenia kop. 20. Ogłoszenia (tytuł matryjkalny) o 50 proc. drożej. Za dołączenia prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

Agentury: w Rakowie, Noworadomsku, Myszynie, Zawierciu, Piotrkowie, Łodzi i Warszawie. Cena pojedynczego egzemplarza kop. 3.

TOWARZYSTWO AKCYJNE HANDLOWO-PRZEMYSŁOWE

„L. J. BORKOWSKI”

WARSZAWA, ulica MAZOWIECKA № 11.

8 ODDZIAŁÓW

w Warszawie, Częstochowie, Łodzi, Dąbrowie Górniczej, Radomiu, Lublinie, Białymstoku i Moskwie.

Adres telegraficzny „ELIBOR”

KAPITAŁ ZAKŁADOWY 1,500,000 RUBLI.

Jeneralna reprezentacja i wyłączna sprzedaż na Królestwo Polskie:

STALI AMERYKAŃSKIEJ „Crucible Steel Co.” i PILNIKÓW „Czarny Djament” BARNETT Co.

ZELAZO — BELKI — BLACHY

Okucia budowlane z białego metalu „ELIBOR” KOSY — LEMIESZE — ODKŁADNICE — ŁOPATY.

Wszelkie artykuły techniczne i budowlane

Pasy do transmisji

WĘGIEL — KOKS — CEMENT.

Zarząd Dóbr „Ostrowy” JEJEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI Wielkiego Księcia MICHAŁA ALEKSANDROWICZA.

Niniejszem zawiadamia Szanownych mieszkańców miast Częstochowy że od 1-go Października są do wynajęcia sklepy i mieszkania re wszystkimi wygodami w nowo-wybudowanych domach dochodowych przy ul. Teatralnej. Wiadomość u Zarządzającego budową Inżyniera Matulewicza, ulica Teatralna № 58/60, Telefon № 3—45.

II-ga Aleja № 38.—Telefon № 497.

TEATR URANJA

Program od soboty 27 do poniedziałku 29 Grudnia r. b. (włącznie)

BRACIA WROGAMI

Wybitny dramat w 4-ch częściach.

KRONIKA ECLAIR'A (natura)

BOMBA POD KAPELUSZEM (bar. komiczne.)

Na scenie: BRZYTWIA ŚWATEM

Krotochwila w 1-ym akcie.

Anons: **Czytajcie Klucze szczęścia** Wierbickiej wkrótce pokaż. w 12 cz.

TEATR KINEMATOGRAF PARYSKI II ALEJA 19. TELEF. 343.

PROGRAM od soboty 27 do poniedziałku 29 Grudnia 1913 r. (włącznie.)

Kronika Gaumont'a (z nat.) **Ulubiony walczyk Gawroś** (kom.)

LWICA

Półświatka

Wybitny dramat w 4 częściach.

Na scenie. — Pod artystycz. kierankiem Fr. STRÓŻEWSKIEGO

NIE MAM CZASU

Farsa w 1-ym akcie E. Labiche

SMIECH I SATYRA

TEATR „ODEON” KRZEMIŃSKIEGO II Aleja № 43. Najstarszy w Królestwie Telefon № 4—17.

Program od soboty 27 do wtorku 30 Grudnia 1913 roku (włącznie)

Zmarła z uśmiechem na ustach

Znakomity dramat w 3-ch częściach

Swizdek zaczarowany (komiczny) || Dziennik Pathé № 245-b. Sprawy bliźniacze Kronika.

Na scenie występy nowego towarzystwa pod kierunkiem W. GŁOGBERA. **NA KWATERZE** Komedja w 1 akcie, z francuz.

Krakowski Atrakcyjny

III-a Aleja № 63

R. PAULIUSA.

CYRK

2 WIELKIE ŚWIĄTECZNE PRZEDSTAWIENIA 2

Sobota 27, i Niedziela 28 r. b. o liczny i obficie urozmaiconym programie. — Nowość gościnne występy słynnego amerykańskiego detektywa i króla kajdan a la Sherlock Holmes „M-r. Othiniego”. Pierwszy debiut nieustraszonych gimnastyków ns podwójnym trapezie „Braci Alfredo” — Pantomina „Cafe Chantanta z udziałem 40 osób. Oprócz wyżej wspomnianych debiutów w przedstawieniach biorą udział Ben-Saibo indyjski fakir, Bull indyanin. Czan Kuj-Link chińczyk oraz cały personel cyrkowy. Z poważaniem Dyrektora

Doktor FAWEL BRONIAŁOWSKI
Częstochowa, Nowy-Rynek 3, Telefon 34.
Choroby skóry, włosów pętelow, weneryczne i Kosmetyka Jaskarka. Przyjmuje od 9—12 rano i od 4—8 popoł. Pojut od 9—1 popołudniu. Stojące wrodzinyce wstrzykiwanie SALWARSANU (HATA 606 i 914 i badanie krwi na syfilis).

D-r. Z. BEM
Przyjmuje chorych jak dawniej od 8—9 rano i od 3—5 po południu, Choroby wewnętrzne weneryczne i dzieci **III-a Aleja № 53, tel. 579.**

A. DĘBICKI Geometra przysięgły
Teatralna 23 m. 14, parter Tel. 602.
Wykonuje wszelkie roboty mierzalne.

Spirytus skażony denaturowany
Poleca Skład Wódek i Win **K. KRAKOWIECKIEGO**
II Aleja 24, telefon 2-33.

Gabinety Lecznico-Dentystyczne
R. Filipowicza
II-ga Aleja N-r. 24, telefon 482.
Przyjęcia: **D. FILIPOWICZ** od 10—11 i od 3—6 p. p. **Łączyk, Lek.-Dent.** 9—1 i od 8—7 p. p. pojut.

Lecznica zębów i jamy ustnej
M. Puchalskiego
Aleja III Nr. 57 tel. 610.
Przyjęcia: od 9—1 i od 3—7. Leczenie, plombowanie. Zęby sztuczne. **Ceny niskie.**

KUPUJCIE U SWOICH.

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko Kamieniarski -Sztukatorski
Częstochowa Aleja 3-cia dom własny
Egzystuje od roku 1887. Telefon 2 60.
KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI WYKONYWA Rzeźby pomniki, roboty budowlane i kościelne. **CENY PRZYSTEPNE**
Fabryka posadzki cementowej na chodniki stopni mozaikowych oraz wszelkich wyrobów z cementu.

NA GWIAZDKĘ!

najlepszy podarek jest
PATHEFON

z tubą lub alonowy bez tuby gdyż, śpiewa mowi śmieje się i gra bez igiel czysto i głośno

Do tańca bez przerwy

Na święta zaopatrzylismy skład w duży wybór płyt Pathe z najnowszych nagrań Specjalny Repertuar płyt dla Dzieci Główny skład i wyłączny przedstawiciel, fab B-cji PATHE w Paryżu

E. PUCEKIR. HILL

Częstochowa, II Aleja 23, na piętrze wejście z bramy. Tel. 605.

Ceny fabryczne. Reperacje przeróbki gramofonów i t. p. dokładnie i tanio.

Jednocześnie polecamy: Kinematografy „KOK“, sprzedaż i wynajem film, maszyny do pisania, taśmy do maszyn, kalkę i t. p.

Za gotówkę i na Raty

Cennik na żądanie wysyłamy bezpłatnie

Pierwszy w Częstochowie Chrześcijański HURTOWY SKŁAD

Towarów Galanteryjnych i Piśmiennych pod firmą:

N. ZARUSKI i S-ka

Ulica Ogrodowa № 11.

Posiada na składzie w wielkim wyborze Koronki, Wstążki, Nici Bieliznę wełnową papierową i gumową, Krawaty Szelki Portmonetki, Ponczozy, Skarpetki, Chustki, Szale wełniane i jedwabne, oraz wszelkie materiały piśmienne.

Naczynia aluminiowe ogromny wybór

POLECA:

W. STAJEWSKI, II Aleja № 33.

Praktyczna szkoła kroju i szycia metodą Wortha mistrzyni cechowej

ŁUCJI JURASZEK

w Częstochowie, II Aleja 38 m. 13.

Przy szkole pracownia ubiorów damskich i dzieciennych. Po ukończeniu szkoły praktykantkom wydaje się **dyplom krawiecki**.

Ceny przystępne. 0812- Wykończenie solidne

Edward KINDERMAN

CZĘSTOCHOWA, ul. Teatralna № 26 dom własny
Tel. № 522. Filija w Sosnowcu ul. Targowa № 14

POLECA: łózka żelazne, łóeczka dziecięce kolebki, wózki dziecięce materace druciane i sprężynowe i t.d. **CENY NIZKIE ZA GOTÓWKĘ i NA RATY, CENNIKI NA ŻĄDANIE GRATIS.**

Chorym

Chorzy kładący się Spermina-Poehl'a, sforszą się szukać za pomocą brzochnych reżymu o plynach z grubołów nasłonych, przyznaje w rezultacie tych nie Edepuje się zapisać, przekroczenia fakty i powodują się na imiona i prace zagranicznych uczonych, którzy nigdy nie widzieli nawet tych preparatów. Poczytajemy sobie za obywateli ostrzebił chorzych przed temi ekstraktami, gdyż nie mając nic wspólnego ze Sperminą Poehla, zawierają one czystość zakadnic dia zdrowia szkodliw. Tępy naruszył, ośmiesz płałow, wadzenie szczeni, białoty, niewolności, smolekwiłost, gradziły, gęzności, skutkami leczenia ropia, chorobach serca, Głuszczenia, swapania, biału serca, arytmi, miodowatki swadefiniaz tężcia, silnolichobiz, szalku niestawowawo, Swalichach, ostabianu walekich przeslywob chorob, przesroczenia i t.d. zostały jedynie wspomoc Sperminy-Poehla ostagnicie ta odstawajace wyniki które stwierdzone zostały za pomocą dotychczas najznakomitszych wcionych i lekarzy. Należy zwracać uwagę na nazwę

SPERMINA-POEHL'A

I odosobnił przyjęcia wszelkich ostabkób i plynob. z łoznych łoznych narwach, p niazalnobiz-kobych wydana została, oddzielną broszurę, która wysyłamy na żądanie gratis 1 franko, wraz z najnowszą speculura o SPERMINIE, SPERMINA-POEHL'A znajduje się w sprzedaży we wszystkich aptekach i sklepach aptecznych.

ORGANOTERAPEWTYCZNY INSTYTUT
PROFESSOR DR POEHL'S
DOSTAWCY OWORU
JEGO CESARSKIEJ MOŚCI
PETERSBURG

HURTOWE SKŁADY Stowarz. Kupców Chrześcijan

pod firmą „OBRONA”

w Częstochowie, ul. Ogrodowa № 11.

Są najlepszym źródłem zaopatrywania się w towary Kolonialno spożywcze. **Cena na wszystkie artykuły rynkowe, (najniższa).**

Wyłączna sprzedaż cukru z trzech pierwszorzędnych cukrowni Lublin, Milejów i Nieleśdów.

55 LAT ISTNIENIA

TYGODNIK ILLUSTROWANY

W roku 1914 „Tygodnik Ilustrowany“ drukuje najświeższe powieści

HENRYKA SIENKIEWICZA

powieść historyczną p. t. „LEGIONY“

Część 1. **W Kraju**, część 2. „Pod Dąbrowskim“ z ilustracjami kolorowymi **W. Kossaka** oraz **Włodzimierza Perzyńskiego**

„ZŁOY INTERES“

nadto powieść **Wł. St. Reymonta** „W Warszawie“, stanowiącą trzecią część z cyklu „Rok 1794“, oraz **W. Sieroszewskiego** „Ocean“ d. c. powieści „Beniowski“.

Dopłata dla nowych prenumeratorów za początek powieści „Legiony“ wynosi kop. 10, z przesyłką pocztową kop. 15. W roku 1914 wszyscy prenumeratorzy roczni „Tygodnika Ilustrowanego“ otrzymują **bez żadnej dopłaty**, prócz 52 numerów pisma:

- 1) 12 tomów „Ciekawych Powieści“.
- 2) Zeszyt albumowy „Świat Dzieciący“ z rycinami kolorowymi jako **Premjum nadzwyczajne**.
- 3) Znacznie rozszerzony i ilustrowany „Przegląd Bibliograficzny“, miesięcznik nieodzowny dla wszystkich czytających książki.

Prenumerata „Tygodnika Ilustrowanego“ wraz ze wszystkimi dodatkami i premiami, w Warszawie: rocznie rb 8, półrocznie rb. 4, kwartalnie rb. 2, z przesyłką pocztową: rocznie rb. 12, półrocznie rb. 6, kwartalnie rb. 3.

Za oprawę 12 tomów „Ciekawych Powieści“ dopłaca się rb. 2. **Administracja Warszawa, ul. Zgoda 12. Telef. 4-14.**

NARZĘDZIA ROLNICZE i narozzy sztuczne z pierwszorzędnych źródeł po cenach konkurencyjnych dostarcza **Biuo Techniczne**
Na składzie sieczkarnie **JAN SKALMIERSKI** 2-ga Aleja Nr. 20 tel. 112.

UNIVERSUM

Chrześcijańskie
KOMISJONERSTWO

Biuro Informacji i Pośrednictwa

Warszawa ul. Nowowiejska 9, telefon 199-04.

Załatwia wszelkie zlecenia, podaje adresy, wyszukuje źródło kupa, ściągła oferty. Wynagrodzenie skromne, usługa rzetelna i prędką. Prospekty na życzenie odwrotnie. Znaczne oszczędności, zbyteczne podróże.

FILIA WARSZAWSKIEGO ZAKŁADU CZYSZCZENIA A. Elżanowskiego

ul. Teatralna 38 St.
Przyjmuje czyszczenie szyb, sposobem ulepszone, sprzątanie mieszkań, fotelów, zegarków, po cenach nader umiarkowanych. Gwarancja zapewniona.

Zegarmistrzowski zakład

JÓZEFA PAZDERSKIEGO

z powodu 15-to lecia firmy przez gruzdziej wielką sprzedają gwiazdkowa po niebywale niskich cenach w magazynach moich

Warszawa Bracka 9 Telefon 192-60.

Częstochowa II Al. 35, Tel. 436. Posiada na składzie duży wybór zegarów, zegarków pierwszorzędnych fabryk. Budników od 1-45. Oraz wyroby jubilerskie jako dół dodatkowy. Firma egzystuje od 1898 r.

PERFUMERJE

w wielkim wyborze krajową i zagraniczną
Poleca: skład materiałów aptecznych i farb

Wacława ORŁA
w Częstochowie, III Aleja 46.

MEBLE GOTOWE

Otomyany dębowe, i kryte sofy w różnych fasonach garnitury kryte w ceracie, szesła gi a także przyjmują obstatunki mebli w różnych fasonach zakładanie firanek portjer krajanie pokrowy, robota solidna. Biurko używane orzechowe. Ceny niskie.

Tapicer W. BURYAN
w Częstochowie II-ga Aleja N-r. 38.

Kaucjonowane biuro

nauczycielskie Stanisława Ligęzówny, Teatralna 26. Rekomenduje nauczycielki, fotoblanki, ochroniarki, bony. Biuro otwarte od 9 rano do 6 po południu.

Kasjerka

inteligentna potrzebna na pół dnia-10 rubli miesięcznie. Oferty w Redakcji Gońca Częstochowskiego dla J.R. 1922

Zginął

paszport wydany przez gminę Grabówka na imię Teodor Kiepara. 1945

Do wynajęcia

od Nowego Roku lokal z wszelkimi nowościami wygodami od frontu w Alejach. Wiadomość w gabinet, Sakala 6 m.6 Adm. Gońca. 0897-

Z powodu

wyjazdu do sprzedania meble salonowe, stołowe i gabinet, Sakala 6 m.6

D. Z. W. W. ogłasza, iż na zasadzie paragrafu 84. Ustawy ogólnej będą sprzedawane dnia 16/29 grudnia r. b. na st. Częstochowa towary przez publiczną licytację o godzinie 12-ej w południe następujące rzeczy: 1) Piotrków—Częstochowa 68542 drzewo opalone 770 pudów przybyło 19/XI 2/XII r. b. od Mordkowicza dla I. Zybierszaca za zaliczeniem 100 rubli. 2) Zyrardów — Częstochowa Nr. 51082 — 4 beczki kisielki solone wagi 29 pud. 38 fun. 821 XI r. b. od Goldriggera na okaziciela. 3) Aleksandrowskie-Worota-Częstochowa Nr. 88137—1 skrzynka rybne konserwy w blaszankach wagi 2 p., 24 funty od Mortasena na okaziciela. W razie nie dojdęcia do skutku powtórna licytacja odbędzie się dnia 18/31 Grudnia o g. 2-ej w południe.

„Proszę otworzyć pakunek pośpieszny“!

Straszna zemsta odpalonego wielbiciela.

Dochodziła właśnie godzina 10 rano, kiedy James Walter, urzędnik kolejowy w Valley-City, w amerykańskim stanie Dakota, kończył swą niedzielną toaletę, już z góry ciesząc się z projektowanej zdawna wycieczki na miasto w towarzystwie swej ukochanej Mary. Dzień był prześliczny, słoneczny, pełen woni i ożywczego zapachu; zda się cała przyroda dyłała rozkoszą i wdziękiem. W tej chwili rozległo się z drzwi głośne pukanie, a za nim donośny głos listonosza; — „Proszę otworzyć! Pakunek pośpieszny“!

James usłuchał, a po odebraniu przesyłki i opłaceniu drobnej należności za doręczenie, zabrał się bezwzględnie do otwarcia pakunku. Zaledwie jednak uchylił wieka nadesłanej skrzynki, z piersi jego wyrwał się okrzyk, pełen niewypowiedzianej rozpaczy i przerażenia: przesyłka mieściła w sobie głowę kobiecą, w której już na pierwszy rzut oka poznął swą Mary!

James zemdlat!... Kiedy przyszedł do przytomności spostrzegł, że znajduje się w lecznicy, a obok łóżka zauważył kilku nieznanymi panów, tworzących — jak się później dowiedziała komisja śledcza, Przesłuchano go dorywczo, zeznania jego jednak nie wiele rzuciły światła na tę tajemniczą sprawę. Opowiedział, jak od roku zakochał się bez pamięci w pannie biurowej na sąsiedniej stacji, dziewczynie urodzłej i miler, zyskując sobie jej wzajemność. Wprawdzie o rękę Mary stała się równocześnie aptekarz. Beersohn, człowiek ambitny, panna jednakże nienawidziła go z całej duszy i stale ignorowała jego zabiegi, odpowiadając odmownie na kilkakrotne oświadczenia. Beersohn, dotknięty

w swej ambicji i zarozumiałości, tem więcej, że w ostatnich czasach Mary natrętnie jego nadszkakiwania zływała kpinami i drwinkami, poprzysiągł jej wprawdzie krwawą zemstę, nikt jednak groźby tej nie brał na serio, uważając ją za wyraz gniewu czy rozpacz odpalonego konkurenta.

Rok cały minął Jamesowi i Mary na zabiegach około urzędzenia własnego domu, i właśnie na dzień najbliższe wyznaczony był termin ślubu. I oto właśnie, korzystając z wolnego dnia mieli razem wybrać się na wycieczkę za miasto. James miał narzeczoną oczekiwać na dworcu. Tymczasem zamiast wesolej i uśmiechniętej ukochanej dziewczyny otrzymał jej skrwawioną głowę.

W tej samej chwili, kiedy James w zeznaniach od tego doszedł punktu wręczono sądziemu śledczemu depeszę z sąsiedniej stacji z doniesieniem iż odebrał tam sobie życie aptekarz Beersohn, pozostawiając list, z którego wynika, iż on zamordował Mary z zemsty, a następnie głowę jej, dla ironji, posłał Jamesowi.

Przeprowadzone w dalszym ciągu śledztwo, potwierdziło w zupełności to przyznanie się. Dla dokładności jeszcze dodać należy, iż Beersohn podstępem zwałił Mary do swej apteki, tutaj — mając już wszystko uplanowane poprzednio — zamordował ją, a wiedząc, że narzeczona ma ją się widzieć w ten dzień, głowę jej przesała jako pakunek Jamesowi.

112 bomb.

Niezwykłe wzburzenie w całym Nowym Jorku wywołał zamach bombowy, który wykonano w biurze pewnej firmy przesykowej, przyczem poniosła śmierć jedna z urzędniczek. Firma ta otrzymała z poczty kilkanaście przesyłek. Kiedy jedną z nich otworzono, eksplodowała znajdująca się wewnątrz bomba, zabijając na miejscu pannę biurową, będącą przy maszynie.

Nowo otworzony skład Materiałów Aptecznych

Fr. KLIMKIEWICZA

Teatralna 58, dom Wielk. Kałecia.
Poleca Szalonej Kijiejeli, wszelkie towary Apteczne środki opatrunkowe, Chirurgiczne, przyrządy fotograficzne, Kosmetyki i perfumeryje najnowszej nowości.
Obsługa szybka i staranna.

Dobra okazja z powodu wyjazdu sprzedam zaraz sklep kolonialno spożywczy z piwem Teatralna 23.	Świep kolonialno - spożywczy w dobrym punkcie, na przystępnych warunkach do sprzedania. Wiadomość Aleja Ścia 53	Szofer mechanik z dyplomem szkoły inżyniera Zakreńskiego poszukuje posady Częstochowa ul. św. Barbary 8 Kopczyński	Potrzebna dziewczynka do posług Teatralna Nr. 23 m. 37.
Od 1 kwietnia wydzierżawię piekarnię z dwoma piecami i z od powiednim spichlerzem na makę. Jan Chmielewski Otatni Groz. Gdm. własny. 1957	Potrzebny stróż Teatralna róg Zielonej. Wiadomość w piekarni 519.	MLEKA 15 garancy do zbycia z mięcz. „Poldobna“ Teatralna 60. — 1948	Przybiłskali się wyżel młody kasztanowaty wiadomość w sklepie Wieluńska 17. 1954
Potrzebny stróż Wiadomość 11 Aleja 36 skład wędlin Pieszkowski 1953	Zginął waceł na rb. 50 ślecanie Fr. Gajda, wystawca J. Rolbe płatny 20 marca 1914. Proszę wrócić, 3 Aleja 65. Zastrzeżone. — 1955	Do wynajęcia pokój z obszarną kuchnią pokój kawalerski z przedpokojem Wieluńska wprost parku. 1948	Pokój z osobnym wejściem przy rodninie Teatralna 25 m. 12.
			Przyjme na stanję umięzionę lub młodą panienkę inteligentną Adres Cerkiewna 6. m. 2. 011

Cała prasa występuje oatro przeciw niedoleństwu policji, zaznaczając, iż w bieżącym roku jest to 112 z rzędu zamach bombowy, dokonany w Nowym Jorku i zamieszczając energiczny apel, aby raz już położono koniec, bandytyzmowi, terroryzującemu całe miasto w niebywały sposób.

Najlepiej charakteryzuje stosunki bezpieczeństwa publicznego i bezcelność bandytów w N. Jorku fakt, jaki wydarzył się w czasie ostatnich wysłciągów.

Sekretarz Towarzystwa wysłciwego dla zapewnienia zupełnego spokoju wypłacił szajce bandytów wysokie honorarium za to, że przez cały czas wysłciągów będą pilnować porządku na torze oraz bronić będą zebranych gości przed napadem innych bandytów.

Rezultatem tego układu było, iż między obu szajkami bandytów przyszło do zaciętej walki na rewolwery, ostatecznie jednak porządku i spokoju na torze nie naruszono. Banda zapląconych bandytów obroniła zebranych przed napadem.

Tango w Wiedniu.
Związek dla utworzenia austrjackiej floty powietrznej w Wiedniu urządził w salach hotelu Bristol „five o'clock“, na którym poraz pierwszy w Wiedniu tańczono publicznie tango.

W ten sposób tango pod patronatem najlepszego towarzystwa zostało wprowadzonym na wiedeńskie posadzki balowe.

Na „premierę“ tango przybyło całe towarzystwo wiedeńskie; nie brakło ani jednej z pań, zajmujących w życiu wiedeńskim jakas pozycję.

Panie, mimo godziny popołudniowej, przybyły w toaletach balowych; uderzało, że bardzo wiele toalet było w jasnym, jaskrawym kolorze ceglasto-czerwonym. Najważniejsza jednak rzecz, że tańczono tango.

Tańczącym przypatrywano się z ogromnym zainteresowaniem; każdy był ciekawy, czy ten z góry osławiony taniec argentyński, przestylizowany przez europejską estetykę, jest możliwy do przyjęcia. Zdania były podzielone; wielu chwaliło tango i oświadczało się za najszybszym jego naturalizowaniem na salach wiedeńskich, inni wyrażali się o tango z lekceważeniem i mówili, że przecież walc wiedeński jest piękniejszy. Ogólnie jednak stwierdzono, że tango tak, jak był tańczony w Wiedniu jest zupełnie przyzwyczajony i ogólnie wręcz wyrażono przekonanie, że tango wkroczy już do Wiednia i że jego panowaniu nic się oprze.

Dr. med R. Taroppner

b. lekarz klin. i polikliniki wiedeńskiego uniwersytetu,

ChOROBY SKÓRNE, WENERYCZNE I DROG MOOCZOWYCH.

Przyjmuje od 9-11 rano i od 5-7 po poł. Panie od 4-5-ej po poł.
II Aleja Nr. 24, (róg Teatralnej) i Piętro.

Ze świata.
Aeroplan w wyprawie polarnej.
R. Amundsen po wygłoszeniu całego szeregu odczytów zamierza przedsięwziąć na „Framie“ nową ekspedycję w okolice bieguna północnego. Ekspedycja ta będzie wyposażona nie tylko w instrumenty, będące najszerszym wyrazem wiedzy technicznej, ale będzie zarazem pierwszą, która posługiwać się będzie lotnictwem. Ekspedycja otrzyma mianowicie dwa aeroplany wodne, które mają być zbudowane w San Francisco. Oprócz Amundsen i kap. Dextruda, mają się jeszcze dwaj nowi członkowie ekspedycji Wisting i Helmar Hansen wyksztalić na lotników i uzyskać świadectwa na pilotów, Amundsen — jak pisze „Deutsche Rundschau fir Geographie“ — spodziewa się dużej korzyści z dwóch aeroplanów wodnych. W niewielu godzinach możnaby w ten sposób przebywać wielkie przestrzenie, podczas gdy posługując się samkami, trzeba tracić bardzo wiele czasu. Przedewszystkiem mają być przedsięwzięte loty na wysokość, ażeby ekspedycja mogła mieć w ten sposób przegląd dalekich okolic. Byłoby to właśnie, powiada Amundsen, aniżeli osiągnięcie samego bieguna północnego. W tym miesiącu jeszcze

Wydawnictwa gwiazdkowe.

DIYAKOWSKIEGO BOHDANA.
Węże, ich życie i obyczaj. — 30
Z ryceinami.
Nasze ptaki wędrownie. — 30
Z ryceinami.
Pierwsza książeczka mówio węzach krajowych i zagranicznych, o ich życiu i ich obyczajach; druga opowiada o naszych ptakach wędrownych, ich życiu i obyczajach, o porach ich wiosennych i jesiennych przelotów, wylęganiu jajek i wychowywaniu potomstwa i t. p.
Kawaler w celach matrymonialnych pragnie poznać osobę inteligentną ze skromnym posagiem. Oferty — w administracji „Gońca“ dla Stefana L.
Futro męskie
w dobrym stanie do sprzedania za przystępną cenę. Wiadomość ul. Teatralna Nr. 12 mieszk. I-sze, parter.

Najlepiej 2-ty rok Pol-
ski Szkoła Reaktorów
Wieloletnich

Stadnickiego i S-ki

W NOWORADOMSKU, ul. Zabia d. p. Adamkiwicza
(w oficynie).

Poleca: **Korty i Sukna** w lepszych gatunkach na palta i garnitury męskie; trwałe „Polski Cajt” i prawdziwą „Angielską Skórę 1-go Tkackiego Związku Rob. w Łodzi na ubrania dla ludzi pracy. Gotowe spodnie.

Gotowe Garnitury, wykonywane na obstatunek z zamówionych materiałów w pracowniach krawieckich przy składzie.

Gwarancja dobrego kroju i starannego wykończenia.

Ceny niskie — bo w prywatnym mieszkaniu.

W Sza Szkoła Kroju

Pod opieką pedagogicznie mistrzyni cechu warszawskiego i laureatki parafialnej akademii nagrodzonej złotym dyplomem medalem w akademii krawców.

H. GNIEWORSKIEJ

Ul. Dojazd N-r. 5, 1-sze piętro front.

Chrześcijański Zakład Szycielski

K. SUWAŁSKIEGO
Teatralna 19
Przeniesiony z 2-iej
Alej Nr. 32.

Poleca na składzie
duży wybór szczołek i pedzeli i t. d.
Towar gwarantowany.

Chrześcijańska Pracownia
czapki i kapeluszy. Pod firmą
„CZAPNIK POLSKI”
Aleja 2 Nr. 30 dom Wierzbickiego w Czę-
stochowie Poleca na gwiazdce jako naj-
praktyczniejsze podarki konfektę fut-
zaną damską i męską oraz dzielącą
jak również czapki kapelusze najnowszych
fasonów po cenach umiarkowanych
K. Chawłowski

Meble Zakład stolarski
Częstochowa i Ale-
ja 10.

DOM MANDLOWY
ZDZISŁAW KYLSKI
Częstochowa 20
Ciepłota 25

Orkiestryjony i Pianina
tomatyczne
ciężarowe, sprężynowe i elektry-
czne
Stale na składzie.

We wszystkich Księgarniach sprzedają się
dzieła pedagogiczne **Reussnera** do bardzo
wiedzącej i najłatwiejszej nauki **Jezyków Ob-
cych w Szkole i Domu bez-
płatnie, bo bez naucozwoła**
z objaśnieniem wymowy i kłuzem
pod tytułem.

SAMOUCZER

Polsko-Niemiecki kurs wstepny (Elementary) po kop. 5, 12, 24 i 40; kurs 1-y k. 80; kurs II k. 120
Rusko-Niemiecki k. 5, 12, 24, 40 i 20.
Polsko-Francuski kurs 1-szy k. 120; kurs II-gi k. 320. — **Polsko-Angielski** kurs 1-szy k. 75, kurs II-gi k. 120. — **Polsko-Ruski** E-
lementary po kop. 5, 12, 24 40. — kurs 1-y
kop. 140. — kurs II-gi kop. 180. Nakład autora
(Reussnera), **Z 7 o t a 8**. Warszawa, który
wysła 1-y zeszyt **Samouczka** gratis, po o-
trzymaniu marki pocztowej za 7 kop.

WIELKI WYBOR!!
Ozdób choinkowych, świeczek, licha-
rzyków, ogni, oraz mydeł toaletowych
i perfumierji. — Ceny niskie.
w SKŁADZIE ŚWIEC KOŚCIELNYCH
A. Musiałowicza
w Częstochowie,
II-ga aleja Nr. 42.
01049

Pracownia.
Armatur M
Ciepłyńskiego.
ul. Warszawska
N-r. 113, Tele-
fon N-r. 277, w
Częstochowie.
Wyrabia Krany
Wentyle-Słuzi
i płytki do re-
zerwoarów i t.
d. itakowy to-
war gotowy po
siada na skła-
dzie 57 i 1 90

Hurtowa i Detaliczna
SPRZEDAŻ WĘGLA
wiadomość
W. KONIECZNY
Nowy Rynek 3, w Częstochowie.

Mleczarnia „Skrydłó”
II Aleja 24, róg Teatralnej II, tel. 616.
POLECA:
Mleko wyborowe w specjalnych flako-
nach i na miarę. Masło, sery a także
duży wybór pierników i t. d.
oraz wydaje obłady gospodarskie na
świeżem maśle z 4 dań 40 kop.
Uwaga: Życzącym abonament na
obłady.

WIELKIE PREMII WARTOŚCIOWE
bezpłatnie dołączamy do każdego
wyslanego katalogu.
Książek różnej treści
na rok 1914.
Adresować Warszawa S-to Krzyńska Nr 42
„**KSIĘGARNIA POPULARNA**”
P. S. Katalogi wysyła się na pierwsze żądanie
gratis i franco.

Chrześcijański wyrób pasty
do obuwia i wszelkich skór
pod firmą
„GWIAZDA”
— gdzie wszędzie!
Sprzedawca na Częstochowie
S. Rybicki ul. św. Barbary 3

Hurtowa i detaliczna sprzedaż pocztówek różnych
wydawnictw krajowych i zagranicznych po ce-
nach najprzystępniejszych p. f. **M. Baumert**
w Częstochowie, ul. Dojazd 17, vis à vis D. Z. W. W.
Uwaga! skład zaopatrzony w ciągle nowości i po-
siada wielki wybór za gotówkę 5% z konta

H. SAKOWSKI
Magazyn i pracownia obuwia w Częstochowie II-ga Aleja 27
Magazyn zaopatrzony w gotowe obuwie i kalosze. Fasony naj-
świeższe od najwykwintniejszych do najprostszyc
Sprzedaż różnych skór i przyborów Szewskich

Pierwsza
**KRAJOWA
FABRYKA
Orkiestryjów
i Harmoniczek**
w Częstochowie,
ul. św. Stanisława 5,
telefonu 6-34.
Posiada na składzie
wszelkich modeli orkie-
strjony.
Ceny i warunki naj-
przystępniejsza,
sprzedaż uskuteczniama
za gotówkę i na raty,
jak również posiadam
wielki wybór walków
do wszelkich
instrumentów.

**PIEKARNIA
Marcelego Chmielewskiego**
Egz. od lat dziesięciu w Alei II przeniesioną została do loka-
lu własnego przy ul. Teatralnej 48 róg Zielonej Tel. 654
Wylączna sprzedaż mego pieczywa w sklepach:
Mleczarnia „Skrydłó” ul. Teatralna II, — ul. Do-
jazd 18, — ul. Krakowska 35, — Siedm Kamienie 21.
Poleca na nadchod. święta w dniu wyborze struclę i placki
Również zawsze wyborowe makę i drożdże, pierniki firm
warszawskich. Przyjmuję się obstatunki.
0723 z poważaniem **Marceli Chmielewski.**

Firma Egzystuje od 1860 roku
**Farbiarnia i Pralnia Chemiczna
A. Heiningera**
II-ga Aleja 19. Telef. 25 5.
Wykonują farbowanie i pranie chemiczne po cenach przystę-
pnych i punktualnie, a mianowicie: Garderobę damską, męską
i dziecięcą. Dywany, portjery, firanki, kapy, serwetki pluszowe
pokrycia a mebli i t. p.
SKLEPY WŁASNE
w Łodzi ul. Mikołajewska Nr. 39 Tel. 29-35
w Tomaszowie Piotrk. ul. Kaliska Nr. 72
w Piotrkowie ul. Petersburska 14 Bykowska 21 tel. 266.

40 DNI 40
Bezpłatnie!!
Kto się nie nauczy w przeciągu 40 dni płynnie mówić, czytać i pisać po
niemiecku, francusku i łacinie, według naszych samouczków najnowszej
metody (wyszytkie inno-reklama) temu zwrocimy pieniadze. Cena sa-
mouczka jednego języka z prze- za pobr. post. 1 rb. 10 k., 2-ch 1 rb.
90 k., 3-ch 2 rb. 80 k., 4-ch 3 rb. 65 k. Obstatunki wypelnia jeden
skład na całą Rosję: St. Petersburg,
Peterb. Storona, Bolszoj per. 56. **J. K. PETERS.**
40 DNI 40

Pierwszorzędny chrześcijański
magazyn jubilerski i Grawerska
**Majstra cechu
WARSZAWSKIEGO
JANA SZEFLERA**
czł. specjalny dział zegarmistrzowski
Poleca bogaty asortyment biżuterji złotej i srebrnej z bry-
lantami i kolorowymi kamieniami, obrączki 56 i 94 próby, bo-
gacie pierścienie żarezynowe, srebro stolowe oraz platerę fan-
tazyjne i stolowe, gładkie i stylowe. Zegarki kieszonkowe zło-
te, srebrne stalowe i sztywne renomowanej firmy Zenit oraz
innych pierwszorzędnych fabryk zegarki noone kieszonkowe
Regulatory z pięknym białem w ozdobnych szafkach, zegary
stolowe, duży wybór budzików od najtańszych wyregulowane.
Ceny niskie bez konkurencyjne
Częstochowa, II Al. 16 tel 160 dom Imicha.

CHIOTYMINA
APTEKARZA J. HUMBLET
ZATW. PRZEZ URZĄD LEKAR. PETERSB. ZA N° 6816.
ZALECANY PRZEZ P. P. LEKARZY Z NIEZAWODNYM SNU-
TIEM, JAKO ŚRODEK ZNAKOMITY W PRZYPADKACH CHO-
RÓB DRÓG ODDECHOWYCH, JAK: KATAR KRTANI, KATAR
OSKRZELI, KATARY PŁUC, KASZEL, POBUZDA LAKNIENIE,
WZMACNIA ORGANY TRAWIENIA, A TEM SAMEM PRZYCV-
NIA SIĘ DO OGÓLNEGO POLEPSZENIA STANU CHOROBE.
SPOSÓB UŻYCIA PRZY KAŻDYM FLAKONIE.
ŻAĆDĄ WE WSZYSTKICH APTEKACH I SKŁADACH APTECZ.

„BOTALINA”
A. OSUCHOWSKIEGO w Piotrkowie.
najstarsza i najlepsza z past krajowych do
obuwia, używana na Dworach Cesarskich.
Specjalność do lakierów
Botalina biała żądać wszędzie
Redaktor i Wydawca F. D. Wilkoszewski.

KTO CHCE TAŃCZYĆ DOBRZE i PRAWIDŁOWO

Niech uczęszcza do klasycznej szkoły tańców w **Kazimierza Kosteckiego** b. art. teatr. rząd. Warsz. w Częstochowie, Al. I-sza № 9 tel. 298. w lok. Stow. Rz. Przem. Przyjmują zapiski, codz. od 11 r. do 2 po p. i od 6 do 9 w. na komplety zorganizowane wczemnie, jakoteż przez amatorów. Udziela lekcyi w domach pryw. i zakł. naukowych. **I OSTATNI KRZYK ŚWIATA!** wyucza **Tango** na żądanie prywatnie Do nauki tańców gra pianista. **P. Rezier.**

źródło tego fałszywego oburzenia? Oto leka się ona, powtarzamy, a by się niesprawdziły jej przypuszczenia i aby „Goniec” nanow nie zaczął przyjmować ogłoszeń żydowskich, bo wówczas „Gazeta” poszłaby śladem swych poprzedników (Gazety Miejskowej i Dziennika Częstochowskiego) i nie doczekawszy roku zakończyłaby swój rachityczny żywot. Oto, gdzie wyszło sztydo z worka, gdzie strach i ból, oto dlaczego raz przynajmniej nam duże straty materialne z wyrzeczenia się ogłoszeń żydowskich, na innym znow miejscu, uważa wyzbycie się [dochodu z ogłoszeń, i zjazd straty materialne za samochwałstwo.

Ale niech też „Gazeta Częstoch.” sama coś dla tego społeczeństwa poświęci, niech zdoła się na tyle odwagi i choć z pół roku nie przyjmie ogłoszeń firm chrześcijańskich, aby swych czytelników, jeżeli ma chrześcijan, w błąd nie wprowadzać, co żydowskie, a co chrześcijańskie. Nie powinno to „Gazecie” sprawić trudności, bo tych biednych parę ogłoszeń chrześcijańskich zaledwie można w niej dojrzeć w powodzi ogłaszanych za bezcen firm żydowskich.

Gwiazda Betleemska w „Ognisku Robotniczym.”

Dzisiaj jeszcze w niedzielę 28 grudnia ruchliwy Zarząd „Ogniska Robotniczego” przy ul. Krakowskiej 13, dbał o godzinia rozrywkę wystawia „Gwiazdę Betleemską” czyli „Jasełka” w 3 aktach ze śpiewami i tańcami. Początek widowisk o godz. 5 po poł., koniec o godz. 9-ej wieczorem. Bilety można nabywać od godziny 4 po południu w kasie.

Wycofanie marek.

Z dniem 14 | 27 stycznia 1914 r. wycofane zostają z obiegu istniejące obecnie marki pocztowe typu jubileuszowego.

Zebrań Kółka rolniczego w Kłobucku.

Dzisiaj, 28 bież. m. w lokalu Strazy ogn. w Kłobucku o godz. 2 po poł. odbędzie się zebranie członków miejscowego Kółka rolniczego.

Z biblioteki Towarzystwa Dobroczynności dla chrześcijan.

Zarząd Towarzystwa Dobroczynności niniejszem zwraca uwagę osób korzystających z bibliotek T-wa, iż z dniem 1 stycznia 1914 r. zostaje zaprowadzony nowy regulamin, któremu musi się poddać każdy z czytelników wspomnianej biblioteki.

Popis w zakładzie freblowskim.

Dzisiaj w niedzielę, 28 grudnia w zakładzie freblowskim Jadwigi Lucht-Michałskiej Aleja III nr. 53, po Mszy św. w kościółku im. Marii o godzinie 4 po poł. odbędzie się popis i rozdanie świadectw, kończącym kurs uczniom oraz choinka dla dzieci.

Przy pracy.

Maszynista piotrkowskiego depotu kolei W.-W. Piotr Obuszewski uległ na parowozie zranieniu głowy. Opatrzono go w ambulatorjum kolejowym st. Częstochowa.

Kradzież.

Z komórki zamieszkałego na Zawodzinu Szczepana Radeckiego niewiadomi sprawcy skradli 4 gęsi i 6 kur wartości razem rb. 15. Do komórki złodzieje dostali się, odcierawszy skobel.

Zamach samobójczy.

Zamieszkały na Zawodzinie w domu Dondla 27-letni leżał pod nożem, w

rodem ze wsi Wancerczów usiłował odebrać sobie życie za pomocą podeźnięcia gardła brzytwą. Przyczyna rozpaczelego kroku desperata niewiadoma.

Urodzaje w Królestwie.

Urzędowe dane statystyczne w kwestji urodzaju w r. b. określają go jako wyżej średni. Dobrze oobrodziło żyto i owies, gorzej z powodu deszczów pszenica i jęczmień. Urodzaj traw pastewnych okazał się prawie zadowalającym. Przeciwnie wypadły marchew, buraki i kartofle; a ostatnie wobec zbytku wilgoci obecnie zaczęły gnć w ryzkach polowych, co woliuje stałą zwyczaj ich ceny. W porównaniu z rokiem ubiegłym, urodzaj tegoroczny, jak głosi statystyka, jest wogóle wyższy o 26 pr.

Zaścienienia w 1914 r.

W r. przyszłym przypadają cztery zaścienienia; z tych dwa—księżycyca i dwa—słońca. Z zaścienień tych u nas będzie widzialne pierwsze zaścienienie księżycyca i drugie słońca. Częściowe zaścienienie księżycyca przypada dn. 12 marca o g. 3 m. 42 r. i kończy się o g. 6 m. 44. Dn. 21 sierpnia przypada całkowite zaścienienie słońca, które rozpocznie się o g. 11 m. 23 r. i trwać będzie do g. 2 m. 45 pp.

Życie robotnicze w kinematografach.

Władzom policyjnym polecono okólnikiem zwrócić szczególniejszą uwagę na wystawiane w kinematografach obrazy z życia robotniczego i nie pozwalać pod żadnym pozorem na demonstrowanie obrazów, przedstawiających ciężkie warunki pracy oraz sceny, mogące wzbudzać nienawiść pracowników do pracodawców.

Statystyka zawieszzeń wypłat.

Według danych statystycznych w listopadzie r. b. w różnych miastach Cesarstwa zarejestrowano 185 zawieszzeń wypłat na ogólną sumę rubli 20,480,450, z czego na Moskwę przypada 4 za sumę rb. 4,051,785.

Kary na wójtów.

Wobec licznych skarg na zbyt wysokie kary pieniężne, nakładane przez naczelników powiatów na członków zarządów gminnych, ministerstwo spraw wewnętrznych zawiadomiło gubernatorów, że na mocy ukazu Najwyższego 4 marca 1884 roku, wójt gminni i pełnomocnicy, jako urzędnicy samorządu gminnego, mogą być karani przez naczelników powiatów, tylko do wysokości 7 dni aresztu. Kary te, na mocy par. 91 tegoż Ukazu mogą być zaskarżone do gubernatorów w terminie siedmiodniowym.

Depesze niedoręczone.

Jastrzębski z Sędziszowa.

Z Zawiercia.

(Koresp. własna „Gońca Częst.”)

Z wyborów pełnomocników I-go Tow. poż.-oszczędnościowego.

Podczas sobotnich wyborów pełnomocników T-wa pożyczkowo-oszczędnościowego na trzeciokwartalnik 1914—1917 r. powołani zostali pp. Berezka, Biedzi Antoni, Bielecki St., Błaszyk Wł., Bobótek A., Borowski Wł., [Brzozowski L., Brzozowski An., Brzozowski Karol, Cholewka K., Czaplak K., Derżewski P., Domagała A., Dorocz A., Duda El., Dulega J., Fantazyjski A., Fijałkowski W., Fijałek J., Frymorgen T., Gajek K., Gajowski W., Giebel, Górecki E., Grabiański Br., Grabowski Br., Grzebiel J., Gzieta H., Hajdaniński J., Hawal A., Jagielak M., Ja-

nuszewski E., Kantor M., Kapitański B., Koraczyk Sz., Kaszka J., Kostecki K., Kozłowski J., Krawczyk M., Kubicki J., Kubicki K., Kułonta J., Kulczycki R., Kuncowicz A., Kurpiewski Cz., Kusiński St., Kwiatkowski W., Lisek, Majkowski W., Markwart St., Marsik J., Michalski L., Miodyński B., Misza St., Molenda B., Morawiec A., Mozdziński St., Myszowski St., Nasiłowski K., Niklasiński T., Ocieska J., Pacholski A., Pasierbiński K., Pasierbiński St., Pęczkowski K., Piłk J., Piwkowski B., Piócienniczak J., Piłk J., Pogorzelski A., Pogorzelski J., Ruszek J., Ruszkowski J., Stephen B., Słocki A., Soleccki K., Mański St. Terech W., Szulc B., Szymalski St. Terech W., Turlewicz W., Tusiewicz M., Utracik M., Walicki M., Werner W., Wołek J., Włodarski W., Zak B., Zak St., Zająca W., Zandwielow B., Ka. Ziętara, Zolko W., Żurawski J., Żurawski St.

Adresy firm Chrześcijańskich na cały rok 1914 za cenę 6 rb. rocznie drukowane jedna raz na tydzień przyjmuje Administracja naszego Gońca Częstochowskiego

CHRZESCIJANSKI pierwszorzędną w Częstochowie i okolicy **ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY WACŁAWA WESOŁOWSKIEGO** — Róg II-ej Alei i Teatralnej 26. — Przyjmuje zamówienia grup i t. p. poza obrębem zakładu w fabrykach i majątkach.

KAFLE i ROBOTY ZDUNSKIE L. NIEPRZECKI i S-ka Teatralna № 34, Telefon № 321.

Odczyt.

W niedzielę 21 grudnia w sali Domu Ludowego na zaproszenie „Metalowców” p. Edmund Sokołowski wygłosił odczyt na temat: „Poezjo, wrzusz nasze serca”. Szanowny prelegent mówił przez 3 godziny 15 minut z pa mięci. Sala była przepełniona słuchaczami, którzy z zapałem oklaskiwali mówcę. Szkoda tylko, że na afiszu błędnie było ogłoszone: „Człowiek i żelazo”, przeto wiele osób nie ciekawych tego tytułu na odczyt nie przybyło. A szkoda—bo prelegent był nieporównany w znajomości utworów poetycznych wszechświatowych autorów.

Zebrań gminne niedosze.

W dniu 23 b. m. zebranie gminne zapowiedziane w kwestji etatów szkolnych, nie doszło do skutku z powodu niedostatecznej liczby obecnych, wobec czego je odroczone do 29 b. m.

Pożar—brak tunelu.

W środę 24 grudnia o godz. 8 rano w gościnnych pokojach T-wa Akcyjnego „Zawiercie” wynikił pożar. Spaliła się klatka schodowa i meble w 2-oh pokojach. Przyczyna pożaru niewyjaśniona. Straż ognniowa fabryki Tow. Akc. „Zawiercie” nie mogła się przedostać przez przejazdy kolejowe, gdzie manewrowały pociągi towarowe. Jest to przestroga dla Zawiercia, bo może wyniknąć pożar daleko poważniejszy, a straż ognniowa będzie musiała stać bezczynną. To też mieszkańcy Zawiercia powinni wraz z zarządem fabryki energicznie wystąpić do zarządu kolei w-w., aby niezwłocznie przystąpiono do budowy tunelu, chociaż na pierwszym przetędnieniu. Sądząc, że T-wa ubezpieczeń winno się wdać również w tę sprawę. lux.

Sklep spożywczy do sprzedania, blisko Jasnej Góry. Wiadomość w Administracji „Gońca”.

Potrzebni czeladnicy stolarcy na roboty meblowe, II Aleja 33, Doraczynski.

Sklep, dwa pokoje z przedpokojem kuchnią i dużą piwnicą w pobliżu trzech fabryk do wynajęcia od Nowego Roku, Stradomska 11.

Budynki fabryczne do wynajęcia, Wieluńska 8, wprost parku.

Udużony kulą bilardową. Berlin 27. Podróżujący Smorek z Guben (w Brandenburgii) przechwalał się w pewnej tamtejszej restauracji, że umie polknąć kulę bilardową. Kula utkwiała mu jednak w gardle i Smorek umarł, zanim nadszedł lekarz.

Dymisja Genadiewa. Sofja 27. W tutejszych kołach politycznych twierdzą, że minister spraw zagranicznych, Genadiew, podał się już do dymisji. Dymisja jego usunęłaby prawdopodobnie niebezpieczeństwo kryzysu ministerjalnego w Bułgarii.

Ustępstwa Turcji.

Konstantynopol 27. Turcja w ostatniej godzinie, przed wczorajszym wyjazdem ambasadora francuskiego Bomparda, poczyniła Francji pewne ustępstwa w sprawie szkół francuskich, w sprawie aresztu poddanych francuskich w więzieniach konsularnych i w sprawie uznania Marokańczyków i Tunetańczyków jako poddanych francuskich.

Pożar.

Petersburg 27. Wczoraj rano w budynkach, położonych w pobliżu miejsca postoju pociągów Cesarzkich, z niewiadomej przyczyny wybuchł pożar. Spłonęły i uszkodzone zostały materiały na sumę przeszło 300,000 rubli. Dzięki energicznemu środkom, pożar rychło został stłumiony. Skład pociągów Cesarzkich nie ucierpiał, wagony bowiem usunięte zostały na inne miejsce. Sądzą, że pożar powstał albo z powodu tzw. krótkiego spięcia, albo od iskry, która przedostała się do składu chroniącego materiały.

Zgon ministra Zaleskiego.

Wiedeń 27. Austrjacki minister hrabia Zaleski zmarł w środę wieczorem w pewnym senatorjum w Meranie po dłuższej chorobie na zapalenie nerek.

Hr. Wacław Zaleski jest synem b. namiestnika Galicji i późniejszego ministra Filipa Zaleskiego.

Wystawa Sztuk Pięknych w Częstochowie, Teatralna N-r. 11. otwarta codziennie od g. 11 do zmierzchu, w sobotę niedzielę i święta do g. 8 wieczorem

KRONIKA. Od wydawnictwa.

„Gazeta Częstochowska” w numerze z 24 bm. zamieściła obłożony na samoreklamę przednowoczną artykuł, z którego istotnie „jak sztydo z worka” wylaził paniozny lek, czy przypadkiem nasz „Goniec Częstoch.” nie zaczął przyjmować z powrotem żydowskich ogłoszeń handlowych.— Rozumiemy zupełnie dobrze obawę „Gazety”, dla której zmiana taka byłaby dotkliwym ciosem. Ogłoszenia specjalisty d-ra Pawła Broniatowskiego przyjęliśmy jedynie na skutek interpelacji kilku chrześcijan, dobrze nam wszystkim znanych, którzy racje swoje motywowali tem, iż obowiązkiem pisma nawet takiego kierunku, jak nasz „Goniec Częstochowski” jest ogłaszać wogóle lekarzy, tem więcej specjalistów tego rodzaju, gdyż chorzy, chcąc zachować tajemnicę, a nie wiedząc adresu lekarza i nie znajdując w danem piśmie odpowiedniego ogłoszenia, nie udają się najczęściej do lekarzy, lecz kurują się pokątnie, co miało w ostatnim czasie miejsce w dwóch wypadkach i przez co narażeni są na przedłużającą się chorobę a nawet utratę życia. To też motyw powyższy uznaliśmy za słuszny, tembardziej, że ogłoszeń lekarzy nie można uważać za ogłoszenia handlowe. Ale dlaczego flosemicka t.j. wysługująca się tytułem „Gazeta Częstochowska” nie tylko trzeci raz już pisze o tem, lecz wbraku dostatecznej liczby czytelników chrześcijan rozsyła po mieście emisarzyjosi kolportujących te wiadomości i dzwoniących na twórego—dlaczego sama wola: „o zgrozo!” Gdzie

Instalacyjny 2-gi rok Pol-
ski Skład Rezerwak Te-
warów Wojskowych

Stadnickiego i S-ki

W NOWORADOMSKU, ul. Żabia d. p. Adamkiewicza
(w oficynie).

Polecą: Karty i Sukna w lepszych gatunkach na palta i garni-
tury męskie; trwały „Polski Cąg” i prawdziwą „Angielską Skórę
1-go Tkackiego Związku Rob. w Łodzi na ubrania dla ludzi pracy.
Goto we spódnia.

Gotowe Garnitury, wykonywane na obstaunek z zamówionych materia-
łów w pracowniach krawieckich przy składzie.

Gwarancja dobrego kroju i starannego wykończenia.

Ceny niskie — bo w prywatnym mieszkaniu.

Wyższa Szkoła Kroju

Pod osobistym kierunkiem mistrzyń czołu warszaw-
skiego i laureatów z konkursu akademickiego nagrodzonej zło-
tym dyplomem w akademii krawców.

H. GNIEWKOWSKIEJ

Ul. Dojazd N-r. 5, 1-sze piętro front.

Chrześcijański
Zakład Szkołarski
K. SUWALSKIEGO
Teatralna Ją 19
Przeniesiony z 2-ej
Alej Nr. 32.

Polecą na składzie
duży wybór szczotek i pedził i t. d.
Towar gwarantowany.

Chrześcijański Zakład Szkołarski
K. SUWALSKIEGO
Teatralna Ją 19
Przeniesiony z 2-ej
Alej Nr. 32.
Polecą na składzie
duży wybór szczotek i pedził i t. d.
Towar gwarantowany.

Mebleski Zakład stolarski
Częstochowa I Ale-
ja № 10.

DOM MANDLOWY
DZISLAW TYLSKI
Częstochowa, ul. Dojazd 13, 10

Orkiestryjony i Pianina
tomatyczne
ciężarowe, sprężynowe i elektry-
czne
Stale na składzie.

We wszystkich Księgarniach sprzedają się
dzieła pedagogiczne Reussnera do bardzo
średniej i najłatwiejszej nauki Języków Ob-
cych w Szkole i Domu bez-
płatnie, bo bez nauczyciela
z objaśnieniem wymowy i kluczem
pod tytułem.

SAMOUCZER

Polsko-Niemiecki kurs wstęp-
ny (Elementarny) po kop. 5, 12
24 i 40; kurs 1-y k. 80; kurs II k. 120
Rusko-Niemiecki k. 5, 12, 24, 40 i 20.
Polsko-Francuski kurs 1-szy k. 120; kurs
II-gi k. 520. — Polsko-Angielski kurs 1-szy
k. 75, kurs II-gi k. 120. — Polsko-Ruski E-
lementarny po kop. 5, 12, 24 40; — kurs 1-y
kop. 140; — kurs II-gi kop. 180. Nakład autora
(Reussnera), Z i o t a 6. Warszawa, który
wysłał 1-y zeszyt Samouczka gratis, po o-
trzymaeniu marki pocztowej za 7 kop.

WIELKI WYBOR!!

Ozdób choinkowych, świeczek, licha-
rzyków, ogni, oraz mydeł toaletowych
i perfumeryj. — Ceny niskie.
w SKŁADZIE ŚWIEC KOŚCIELNYCH
A. Musiałowicza
w Częstochowie,
01049 II-ga aleja Nr. 42.

Pracownia
Armatur M
Curyjskiego,
ul. Warszawska
N-r. 113, Tele-
fon N-r. 277, w
Częstochowie.
Wyrabia Krany
Wentyle - Śluzy
i piłyki do re-
zerwoarów i t.
d. itakowy to-
war gotowy po
siada na skła-
dzie 57 i 1 90

Hurtowa i Detaliczna

SPRZEDAŻ WĘGLA

wiadomość

W. KONIECZNY

Nowy Rynek 3, w Częstochowie.

Mleczarnia „Skrzydłów”

II Aleja 24, róg Teatralnej II, tel. 616.

POLECA:
Mleko wyborowe w specjalnych flako-
nach i na miarę. Masło, sery a także
duży wybór pierlików i t.d.
oraz wydaje obłady gospodarskie na
świętym masle z 4 dań 40 kop.

Uwaga: Życzącym abonament na
obłady.

WIELKIE PREMIUM WARTOŚCIOWE

bezpłatnie dołączony do każdego
wystanęgo katalogu.

Książek różnej treści
na rok 1914.

Adresować Warszawa 3-to Krzyżka Nr 42

„KSIĘGARNIA POPULARNA”
P. S. Katalogi wysyłają na pierwsze żądanie
gratis i franco.

Chrześcijański wyrób pasty
do obuwia i wszelkich skór
pod firmą

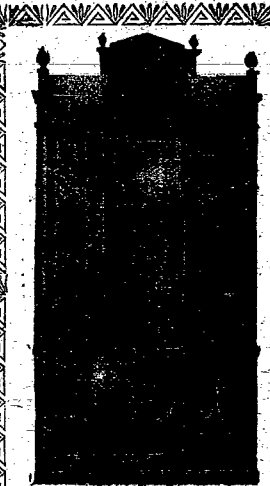
„GWIAZDA”

—adaś wazędziel
Sprzedawca na Częstochowę
S. Rybicki ul. św. Barbary 3

Hurtowa i detaliczna sprzedaż pocztówek różnych
wydawnictw krajowych i zagranicznych po ce-
nach najprzystępniejszych p. l. M. Baumert
w Częstochowie, ul. Dojazd 17. vis à vis D. Z. W. W.
Uwaga! skład zaopatrywany w ciągłe nowości i po-
siada wielki wybór za gotówkę 5% z konta

H. SAKOWSKI

Magazyn i pracownia obuwia w Częstochowie II-ga Aleja 27
Magazyn zaopatrzony w gotowe obuwie i kalosze. Fasony naj-
świeższe od najwykwintniejszych do najprostszyc
Sprzedaż różnych skór i przyborów Szwedzkich

Pierwsza KRAJOWA FABRYKA Orkiestronów A. Kmoniczek

w Częstochowie,
ul. św. Stanisława 5.,
telefonu 6-84.
Posiada na składzie
wszelkich modeli orkie-
stronów.
Ceny i warunki naj-
przystępniejsza,
sprzedaż i uskuteczniam
za gotówkę i na raty,
jak również posiadam
wielki wybór wałków
do wszelkich
instrumentów.

PIEKARNIA Marcelego Chmielewskiego

Egz. od lat dziesiątka w Alei II przeniesiona została do lokalu
własnego przy ul. Teatralnej 48 róg Zielonej Tel. 654
Wylączna sprzedaż mego pieczywa w sklepach:
Mleczarnia „Skrzydłów” ul. Teatralna II, — ul. Re-
jard 13, — ul. Krakowska 35, — Siedem Kamienic 21.
Polecą na nadchod. święta w dużym wyborze struclie i piaski
Również zawsze wyborowe mąkę i drożdże, pierlarki i firm
warszawskich. Przyjmują się obstaunki.
0723 z poważaniem Marcelego Chmielewski.

Firma Egzystuje od 1880 roku Farbiarnia i Pralnia Chemiczna A. Heiningera

II-ga Aleja № 19. Telef. № 5.

Wykonują farbowanie i pranie chemiczne po cenach przystę-
pnych i punktualnie, a mianowicie: Garderobę damską, męską
i dziecięcą. Dywany, portjery, firanki, kapy, serwety pluszowe
pokrycia s mobil i t. p.

W SKLEPY WŁASNE
w Łodzi ul. Mikołajowska Nr. 39 Tel. 29-35
w Tomaszowie Piotrk. ul. Kaliska Nr. 72
w Piotrkowie ul. Petersburska 14 Bykowska 21 tel. 264.

40 DNI 40

Bezpłatnie!!

Kto się nie nauczy w przeciągu 40 dni płynnie mówić, czytać i pisać po-
mieszcza, francusku i łacinę, według naszych samouczków najnowszej
metody (wszystkie language reklama) temu wracamy pieniądze. Cena sa-
mouczka jednego języka s. praca na poln. pościł 1 rb. 10 k., 2-ch 1 rb.
90 k., 3-ch 2 rb. 80 k., 4-ch 3 rb. 65 k. Obstaunki wypłać jedyn
skład na całą Rosję: St. Petersburg,
Peterh. Strozna, Bolsoj per. 56. J. K. PETERS.

40 DNI 40

Kierownik Literacki F. J. Galiński

Pierwszorządny chrześcijański
skł magazyni bractwonia
Jubilerska i Grawerska

Majstra cechu
WARSZAWSKIEGO
JANA SZEFLERA

czaszpecjalny dział zegarmistrzowski
Polecą bogaty asortyment biżuterji złotej i srebrnej z bry-
lantami i kolorowymi kamieniami, obrączki 56 i 94 próby, bo-
gate pierścionki zaręczynowe, srebro stolowe oraz platersy fan-
tazyjne i stolowe, gładkie i stylowe. Zegarki kieszonkowe złote,
srebrne stalowe i szgłowe renomowanej firmy Zenit oraz
innych pierwszorządnych fabryk zegarki noone kieszonkowe
Regulatory z pięknym bicłem w ozdobnych szafkach; zegary
stolowe, duży wybór budzików od naitańszych wyregulowane.
Ceny niskie bez konkurencyjnie

Częstochowa, II Al. 16 tel 160 dom Imicha.

THIOTYMINA

APTEKARZA J. HUMBLET

Zatw. przez Urząd Lekar. Petersb. za № 6816.

ZALECANY PRZEZ P. P. LEKARZY Z NIEZAWODNYM SKUT-
KIEN, JAKO ŚRODEK ZNAKOMITY W PRZYPADKACH CHO-
RÓB DRÓG ODDECHOWYCH, JAK: KATARY KRTANI, KATAR
OSHRZELI, KATARY PŁUC, KASZEL, POBUDZA LAKNIENIE,
WZMACNIA ORGANY TRAWIENIA, A TEM SAMEM PRZYCY-
NIĄ SIĘ DO OGÓLNEGO POLEPSZENIA STANU CHOROGE.
SPOSÓB WYCIĄCIA PRZY KAŻDYM FLAKONIE.
ŻADAC W WSKAZANYCH APTEKACH I SKŁADACH APTECZ.

„BOTALINA”

A. OSUCHOWSKIEGO w Piotrkowie.
najszersza i najlepsza z past krajowych do
obuwia, używana na Dworach Cesarzkich.
Specjalność do lakierów
Botalina biała żądać wszędzie

Redaktor i Wydawca F. D. Wilkoszewski

KTO CHCE TAŃCZYĆ DOBRZE I PRAWIDŁOWO

Niech uczęszcza do klasycznej szkoły tańców **Kazimierza Kosteckiego** b. art. teatr. rząd. Warsz. w Częstochowie, Al. I-sza № 9 tel. 298. w lok. Słow. Rz. Przem. Przyjmują zapisy codz. od 11 r. do 2 po p. i od 6 do 9 w. na komplety zorganizowane przezemnie, jakoteż przez amatorów. Udziela lekcji w domach pryw. i zakł. naukowych. **I OSTATNI KRZYK ŚWIATA!** wyucza **Tango** na żądanie prywatnie Do nauki tańców gra pianista. **P. Rezier.**

Uduşony kulą bilardową. Berlin 27. Podróżujący Smorek z Guben (w Brandenburgii) przechwał się w pewnej tamtejszej restauracji, że umie polknąć kulę bilardową. Kula utkwiła mu jednak w gardle i Smorek umarł, zanim nadszedł lekarz.

Dymisja Genadjewa. Sofia 27. W tutejszych kołach politycznych twierdzą, że minister spraw zagranicznych, Genadiew, podał się już do dymisji. Dymisja jego usunęłaby prawdopodobnie niebezpieczeństwo kryzysu ministerjalnego w Bułgarii.

Ustępstwa Turcji. Konstantynopol 27. Turcja w ostatniej godzinie, przed wczorajszym wyjazdem ambasadora francuskiego Bomparda, poczyniła Francji pewne ustępstwa w sprawie szkół francuskich, w sprawie aresztu poddanych francuskich w więzieniach konsularnych i w sprawie uznania Marokańczyków i Tunetańczyków jako poddanych francuskich.

Pożar. Petersburg 27. Wczoraj rano w budynkach, położonych w pobliżu miejsca postoju pociągów Cesarskich, z niewiadomej przyczyny wybuchł pożar. Spłonęły i uszkodzone zostały materiały na sumę przeszło 300,000 rubli. Dzięki energicznemu środkom, pożar rychło został stłumiony. Skład pociągów Cesarskich nie ucierpiał, wagony bowiem usunięte zostały na inne miejsce. Sądzą, że pożar powstał albo z powodu tzw. krótkiego spiecia, albo od iskry, która przedostała się do składu chroniącego materiały.

Zgon ministra Zaleskiego. Wiedeń 27. Austriacki minister hrabia Zaleski zmarł w środę wieczorem w pewnym senatorjum w Moranie po dłuższej chorobie na zapalenie nerek. Hr. Wacław Zaleski jest synem b. namiestnika Galicji i późniejszego ministra Filipa Zaleskiego.

Wystawa Sztuk Pięknych w Częstochowie, Teatralna N-r. 11. otwarta codziennie od g. 11 do zmierzchu, w sobotę niedzielę i święta do g. 8 wieczorem

KRONIKA. Od wydawnictwa.

„Gazeta Częstochowska” w numerze z 24 bm. zamieściła obłożona na samoreklamę przednowoczną artykuł, z którego istotnie „jak sydło z worka” wyłaził paniczny lęk, czy przypadkiem nasz „Goniec Częstoch.” nie zaczął przyjmować z powrotem żydowskich ogłoszeń handlowych. — Kozumiemy zupełnie dobrze obawę „Gazety” dla której zmiana taka byłaby dotkliwym ciosem. Ogłoszenie specjalisty d-ra Pawła Broniatowskiego przyjęliśmy jedynie na skutek interpelacji kilku chrześcian, dobrane nam wszystkim znanych, którzy racje swoje motywowali tem, iż obowiązkiem pisma nawet takiego kierunku, jak nasz „Goniec Częstochowski” jest ogłaszać wogóle lekarzy, tem więcej specjalistów tego rodzaju, gdyż chorzy, chcąc zachować tajemnicę, a nie wiedząc adresu lekarza i nie znajdując w danem piśmie odpowiedniego ogłoszenia, nie gdują się najęsciej do lekarzy, lecz kurują się pokatnie, co miało w ostatnim czasie miejsce w dwóch wypadkach i przez co narażeni są na przedłużającą się chorobę a nawet utratę życia. To też motyw powyższy uznaliśmy za słuszny, tembardziej, że ogłoszeń lekarzy nie można uważać za ogłoszenia handlowe. Ale dla czego filozoficzna t. j. występująca się żydom „Gazeta Częstochowska” — nie tylko trzeć raz już pisze o tem, lecz wbraku dostatecznej liczby czytelników chrześcian rozsyła po mieście emisariuszów kolportujących te wiadomości i dzwoniących za trwogę — dlaczego sama woła: „o zgrozo!” Gdzie

zródło tego fałszywego oburzenia? Oto lęka się ona, powtarzamy, a by się niesprawdziły jej przypuszczenia i aby „Goniec” nanowo nie zaczął przyjmować ogłoszeń żydowskich, bo wówczas „Gazeta” posłaby śladem swych poprzedników (Gazety Miejskowej i Dziennika Częstochowskiego) i nie dozekawszy roku zakończyłaby swój rachityczny żywot. Oto, gdzie wyszło sydło z worka, gdzie strach i ból, oto dlatego raz przynajmniej nam duże straty materialne z wyrzeczenia się ogłoszeń żydowskich, na innem znów miejscu, uważa wybycie się [dochoodu z ogłoszeń, i ztąd straty materialne za samochwalstwo.

Ale niech też „Gazeta Częstoch.” sama coś dla tego społeczeństwa poświęci, niech zdoła się na tyle odwagi i choć z pół roku nie przyjmuje ogłoszeń firm chrześciańskich, aby swych czytelników, jeżeli ma chrześcian, w błąd nie wprowadzać, co żydowskie, a — co chrześciańskie. Nie powinno to „Gazecie” sprawić trudności, bo tych biednych parę ogłoszeń chrześciańskich zaledwie można w niej dojrzeć w powodzi ogłaszanych za bezcen firm żydowskich.

Gwiazda Betleemska w „Ognisku Robotniczym.”

Dziś jeszcze w niedzielę 28 grudnia ruchliwy Zarząd „Ogniska Robotniczego” przy ul. Krakowskiej 13, dbały o godziwą rozrywkę wystawia „Gwiazdę Betleemską” czyli „Jasełka” w 3 aktach ze śpiewami i tańcami. Początek widowisk o godz. 5 po poł., koniec o godz. 9-iej wieczorem. Bilety można nabywać od godziny 4 po południu w kasie.

Wycofanie marek. Z dniami 14 i 27 stycznia 1914 r. wycofane zostają z obiegu istniejące obecnie marki pocztowe typu jubileuszowego.

Zebrańie Kółka rolniczego w Kłobucku.

Dziś, 28 bież. m. w lokalu Straży ogn. w Kłobucku o godz. 2 po poł. odbędzie się zebranie członków miejscowego Kółka rolniczego.

Z biblioteki Towarzystwa Dobroczynności dla chrześcian.

Zarząd Towarzystwa Dobroczynności niniejszem zwraca uwagę osób korzystających z bibliotek T-wa, iż z dniem 1 stycznia 1914 r. zostaje przeprowadzony nowy regulamin, któremu musi się poddać każdy z czytelników wspomnianej biblioteki.

Popis w zakładzie freblowskim.

Dziś w niedzielę, 28 grudnia w zakładzie freblowskim Jadwigi Lucht-Michałskiej Aleja III nr. 53, po Mszy św. w kościółku im. Maryi o godzinie 4 po poł. odbędzie się popis i rozdanie świadectw, kończącym kurs uczniom oraz choinka dla dzieci.

Przy pracy.

Maszynista piotrkowskiego depotu kolei W.-W. Piotr Obuszewski uległ na parowozie zranieniu głowy. Opatrzono go w ambulatorjum kolejowem st. Częstochowa.

Kradzież.

Z komórk zamieszkałego na Zawodzin Szczępana Radeckiego — wiadomo sprawy skradł 4 gda i 5 kur wartości razem rb. 15. Do komórek złodziejce dostali się, oderwawszy ścianki.

Zamach samobójczy. Zamieszkały na Zawodzin w domu Donda 27-mio letni Jan Piotrowski,

rodem ze wsi Wancerczów usiłował odcobrać sobie życie za pomocą podziurzenia gardła brzytwą. Przyczyna rozpacześliwego kroku desperata niewiadoma.

Urodzaje w Królestwie.

Urządowe dane statystyczne w kwestji urodzaju w r. b., określają go jako wyżej średni. Dobrze obrodziło żyto i owies, gorzej z powodu deszczów pszenica i jęczmień. Urodzaj traw pastewnych okazał się prawie zadowalającym. Przeciwnie wypadły marchew, buraki i kartofle; a ostatnie wobec zbytku wilgoci obecnie zaczęły gnić w ryzpach polowych, co wywołuje stałą zwykłą ich ceny. W porównaniu z rokiem ubiegłym, urodzaj tegoroczny, jak głosi statystyka, jest wogóle wyższy o 26 pr.

Zamienienia w 1914 r.

W r. przysyłanym przypadają cztery zamienienia; z tych dwa — księżycy i dwa — słońca. Z zamienień tych u nas będzie widziało pierwsze zamienienie księżycy i drugie słońca. Częściowe zamienienie księżycy przypada dn. 12 marca o g. 8 m. 42 r. i kończy się o g. 6 m. 44. Dn. 21 sierpnia przypada całkowite zamienienie słońca, które rozpocznie się o g. 11 m. 22 r. i trwać będzie do g. 2 m. 45 pp.

Życie robotnicze w kinematografach.

Władzom policyjnym polecono okólnikiem zwrócić szczególniejszą uwagę na wystawiane w kinematografach obrazy z życia robotniczego i nie pozwalać pod żadnym pozorem na demonstrowanie obrazów, przedstawiających ciężkie warunki pracy oraz sceny, mogące wzbudzać nienawiść pracowników do pracodawców.

Statystyka zawieszek wypłat.

Według danych statystycznych w listopadzie r. b. w różnych miastach Cesarstwa zarejestrowano 185 zawieszek wypłat na ogólną sumę rubli 20,480,450, z czego na Moskwę przypada 4 za sumę rb. 4,051,786.

Kary na wójtów.

Wobec licznych skarg na zbyt wysokie kary pieniężne, nakładane przez naczelników powiatów na członków zarządów gminnych, ministerstwo spraw wewnątrznych zawiadomiło gubernatorów, że na mocy ukazu Najwyższego 4 marca 1864 roku, wójt gminni i pełnomocnicy, jako urzędnicy samorządu gminnego, mogą być karani przez naczelników powiatów, tylko do wysokości 7 dni aresztu. Kary te, na mocy par. 91 tegoż Ukazu mogą być zaskarżone do gubernatorów w terminie siedmiodniowym.

Depesze niedoręczone. Jastrzębski z Sędziszowa.

Z Zawiercia.

(Koresp. własna „Gonca Częst.”)

Z wyborów pełnomocników I-go Tow. poz.-oszczędnościowego.

Podczas sobotnich wyborów pełnomocników T-wa pożyczkowego oszczędnościowego na trzecie lata 1914—1917 r. powołani zostali pp. Berezka, Bidecki Antoni, Bielecki St., Błaszczyk Wł., Bobotek A., Borowski Wł., Brykałski L., Brzezowski An., Brzezowski War., Cholewka K., Czaplak K., Dęziński P., Domagała A., Dorocz A., Duda El., Dulęga J., Fantazyński A., Fijałkowski W., Fijałek J., Frymorgen F., Gajek K., Gasiowski W., Giełtel, Górecki K., Grabiański Br., Grabowski B., Grzebiel J., Gzieta H., Hajduki J., Hwał A., Jagielak M., Ja-

nuszewski E., Kantor M., Kaptanski B., Koralczyk Sz., Kasza J., Kłatecki K., Kozłowski J., Krawczyk W., Kubicki J., Kubicki K., Kuchta R., Kulczycki R., Kuncewica A., Kurpiewski Cz., Kusiński St., Kwiatkowski W., Lisek, Majkowski W., Markwart St., Marsik J., Michalski L., Miodyński E., Miśza St., Molenda B., Morawiec A., Mozdziński St., Myszkowski St., Nasilowski K., Niklasinski T., Ocierka J., Pacholski A., Pasierbiński K., Pasierbiński St., Pęczkowski K., Pięszczyk J., Piwkowski B., Piócienniczak J., Poeżtawski J., Pogorzelski A., Pogorzelski P., Ruszke J., Ruszkowski J., Jasche K., Solecki A., Solecki K., Stephan B., Szare W., Szulo B., Szymalski St., Teresz M., Turlewski W., Tusiewicz M., Utrachi M., Walicki M., Werner W., Wołek J., Wołoszynski W., Zak B., Zak St., Zasucha W., Zandewicz B., Ka. Ziętara, Zonko W., Żurawski J., Żurawski St.

Adresy firm Chrześciańskich na cały rok 1914 za cenę 6 rb. rocznie drukowane jeden raz na tydzień przyjmuje Administracja naszego Gońca Częstochowskiego

CHRZESIOJANSKI pierwiarszodny na Częstochowie i okolice ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY WACŁAW WESOLOWSKIEGO — Róg II-iej Alei i Teatralnej 25 — Przyjmuje zamówienia grup i t. d. poza obrębem zakładu w fabrykach i majątkach.

KAFLE i ROBOTY ZDUŃSKIE L. NIEPRZECKI i S-ka Teatralna N. 34, Telefon N. 321.

— Odczyt. W niedzielę 21 grudnia w sali Demu Ludowego na zaproszenie „Metalowców” p. Edmund Sokolowski wygłosił odczyt na temat „Poezjo, wzrusz nasze serca”. Szanowny preleger mówił przez 3 godziny 15 minut z pałmięci. Sala była przepelniona słuchaczami, którzy z zapalem oklaskiwali mówcę. Szkoda tylko, że na afiszu błędnie było ogłoszone: „Człowiek i żelazo”, przeto wiele osób nie ciekawych tego tytułu na odczyt nie przybyło. A szkoda — bo prelegent był nieporównany w znajomości utworów poetycznych wszechświatowych autorów.

— Zebranie gminne niedziele. W dniu 23 b. m. zebranie gminne zapowiedziane w kwestji etatów szkolnych, nie doszło do skutku z powodu niedostatecznej liczby obecnych, wobec czego je odroczone do 29 b. m.

— Pożar — brak tunelu.

Wśród 24 grudnia o godz. 8 rano w gościnnych pokojach T-wa Akcyjnego „Zawiercie” wynikił pożar. Spaliła się klatka schodowa i meble w 2-ech pokojach. Przyczyna pożaru niewyjaśniona. Straż ogniowa fabryki Tow. Akc. „Zawiercie” nie mogła się przedostać przez przejazdy kolejowe, gdzie manewrowały pociągi towarowe. Jest to przestroga dla Zawiercia, bo może wyniknąć pożar daleko poważniejszy, a straż ogniowa będzie musiała stać bezczynną. To też mieszkańcy Zawiercia powinni wraz z zarządem fabryki energicznie wystąpić do zarządu kolei w. w., aby niezwłocznie przystąpiono do budowy tunelu, chociaż na pierwszym przejeździe. Sądzimy, że T-wa ubezpieczą wino — się wdać również w tę sprawę. l. u.

Sklep spożywczy do sprzedania, blisko Jasnej Góry. Wiadomość w Administracji „Gońca”.

Potrzebni celadnicy stolarscy na roboty meblowe, II Aleja 33, Doraczyński.

Sklep, dwa pokoja z przedpokojem kuchnią i dużą piwnicą w pobliżu trzech fabryk do wynajęcia od Nowego Roku, Stradomska 11.

Budynki fabryczne do wynajęcia, Wieluńska 8, wprost parku.

Towarzyszka życia.

Powiedz mi, Franu, dlaczego ty nie żenisz? Nie masz jeszcze czterdziestki, jesteś zdrow, siłny, masz stanowisko i nieco gotówki.

— Nie mogę.

— Ależ jakżeś powód?

— Popiełnibym dwuzęństwo, Stuba-walem już jedną miłość i wierność i ślubu tego nie złamię.

— Al. przepaszam... nie wiedziałem i kóż jest ta twoja towarzysza życia?

— Butelka koniaku Szustowa, która mnie nigdy nie opuści i co najważniejsza nie zdradzi.

Niemcy w niewoli żydowskiej.

Na pozór zdawać by się mogło, że tylko my, Polacy, jesteśmy tak mało odporni w walce ekonomicznej z żywiołem żydowskim, że z łatwością popadamy w niewolę, natomiast Niemcy zachowują się w takiej walce odpornie i ostatecznie zwyciężają żydów.

Nawet nie nazbyt przenikliwy obserwator, przyrzawszy się cokolwiek stosunkom w okręgu łódzkim, zauważy z łatwością, że żydzi zdobywają niemal w każdym dniu nowe placówki w handlu i w przemyśle, a zawsze niemal kosztem trzeźwych i pracowitych Niemców.

Dzisiaj zaledwie połowa przemysłu łódzkiego należy do Niemców, ale to dlatego, że kilka olbrzymich przedsiębiorstw, jak Szajbłerów, Geyerów i t.d. Niemcy zdołali utrzymać w swych rękach.

Dziesiątki fabryk i setki domów niedawno jeszcze należących do Niemców, dziś stanowią własność żydów. Oni też nadają ton życiu miejskiemu, oni wyskakiwają specjalny charakter na jego wytwórczości. Zawładniając kłun-dom, towary łódzkie, które przed kilkunastu jeszcze laty były znane i miały jak najlepszą markę w Cesarstwie, dziś są najlichszego gatunku tandeta.

Nie zapominajmy jednak o tem, że tandeta żydowska zrujnowała przemysł szewski w Warszawie i koronkarstwo w Kaliszu.

Przemysłowcy niemieccy w Łodzi widzą to i zdają sobie sprawę z grożącego im niebezpieczeństwa, lecz są bezradni, gdyż żydzi zdołali ująć w swe ręce cały handel włókienny i są niemal jedynymi przedstawicielami i hurtownikami produkcji nietylko żydowskich, ale i niemieckich fabryk w Królestwie.

Oni dyktują ceny, jakość towaru i t. p. i to najpoważniejszemu firmom. W okręgu łódzkim jest zaledwie kilkanaście firm niemieckich, nie omotanych jeszcze w zupełności przez pająka semickiego, ale i te firmy, by się utrzymać na rynku cen konkurencyjnych, muszą wyrabiać też liche towary.

Niemcy, znani ze swej buty i arogancji w stosunku do ludności polskiej (której naprawdę zawdzięczają wszystko), wobec żydów są inni zupełnie: każdy niemal fabrykant ma swego żyda przedstawiciela, hurtownika, dostawcę; zaś tkalnie zarobne, przedalnie i apretury mają swych „agentów“ żydów, pośredniczących pomiędzy fabryką a dostawcami roboty.

Jak wielką jest siła żydów—pośredników, albo raczej niezaradność Niemców, dowodem są ostatnie wybory do Dumy Państwowej, gdzie Niemcy, w obawie przed bojkotem ze strony żydów, umyślnie wystawili własnego kandydata, by dać żydom możliwość przeprowadzenia na posła p. Bomasza. Oni wiedzieli z góry, że bez połączenia się z polakami nie uzyskają większości, ale właśnie dlatego nie chcieli się łączyć, aby zjednać sobie żydów łódzkich.

Niemcy łódzcy, jak to już nadmieniliśmy, zdają sobie sprawę z grożącego im ze strony żydów niebezpieczeństwa, lecz brak im siły organizacyjnej, niezbędnej do uwołnienia się z zależności żydowskiej. Całą swoją energię zużywają oni na podwyższanie, a poniekąd na szerzenie niemiezczyzny. A żydzi tymczasem z dniem każdym zdobywają coraz to nowe placówki.

Dziwne, zaiste, jest zachowanie się prasy niemieckiej wobec niebezpieczeństwa żydowskiego. Ta sama prasa która z całą zafajdnością, bez najmniejszego powodu, rzuca się na polaków, o niebezpieczeństwie żydowskim słówkiem nawet nie wspomni, milczy jak głaz, bo obawia się utracić prenumeratorów żydów.

To samo widzimy w Zgierzu, Pabianicach, Tomaszowie, Zdunskiej Woli, we wszystkich wogóle ogniskach przemysłu w Królestwie, gdzie obok Niemców skupiają się całe masy żydów.

Cicha ta walka żydowska-niemiecka, może niebawem zamieni się w głośną i otwartą, dlatego też, aby nie być zaskoczonymi, należy już dziś badać ją i śledzić jej rozwój.

Sp.

Prowokacja w Katowicach.

„Kurjer Zagłębia“ donosi co następuje:

Hakatyści i junkrowie pruscy, co prawie na jedno wychodzi, usiłowali w sobotę w restauracji w Katowicach sprowokować dwóch polaków z Zagłębia. Oto, jak się fakt przedstawia: Pp. S. i W. rozmawiali nietylko z sobą, lecz i z usługującym rodakiem-szlazakiem, pe polsku. Nieopodal przy drugim stole siedzieli trzej oficerowie i dwaj cywilni prusacy.

Towarzystwo to, widocznie po obfitych libacjach śniadaniowych, było nader hałaśliwe. Zagłębiacy nie zwracali jednak na koszarowe zachowanie się sąsiadów żadnej uwagi. Dopiero kilka wyrazów, po polsku z akcentem drwiącym wypowiedzianych, zainteresowało pp. S. i W.

Ten ostatni, krewki z natury, rzekł do towarzysza:

— Pójdź i wypoliczkuj tego draba—dodał, wskazując jakiegoś, idjotycznie wyglądającego porucznika, który pod adresem polaków rzucił obelżywy epitet.

— A on i jego kamraci pokrwawia nas szablami. „Nec Hercules contra plures—miarkował starszy i rozważniejszy pan S.

Prowokacyjne zachowanie się junkiersko-hakatyścycznej piątki wciął się potęgowało. Zwymysłali usługującego kelnera, jak śmie, w ich obecności, odzywać się do gości przy drugim stole w psim języku (dosłowny przekład z niemieczyny).

Z trudnością p. S. po raz drugi powstrzymał oburzonego towarzysza od czynnego wystąpienia. Zresztą jeden z cywilnych, widocznie tężewiejszy i kulturalniejszy prusak, hamował kamratów, którzy, nienawistnie spoglądając w stronę zagłębiaków, narazicie wyszli. Nie przestawali jednak do końca lżyć polskości.

Cóż uszykali pp. S. i W.? Nie dawszy się do końca sprowokować, wysłali list do ministra wojny w Berlinie z opisem całego zajścia. Udało się im bowiem otrzymać nazwiska dwóch junkrów-prowokatorów. Są nimi porucznicy: Oskar Raumer i Henryk Tersky.

W liście swym zagłębiacy podali adresy, nadmieniali, że jeżeli w ciągu najdalej miesiąca nie otrzymają należytej satysfakcji, zwrócą się do Koła polskiego w Berlinie zarówno parlamentarnego, jak i sejmowego, z prośbą o interwencję.

W zakładem 7 klasowym gimnazjum z prawami rządowymi hr. Kapnist są wolne miejsca we wszystkich klasach (łącznie z przygotowawczą. Kancelaria (Jasnogórska 24) otwarta codziennie z wyjątkiem świąt niedzieli od godziny 11-tej do 1-ej po południu.

TELEGRAMY.

Japonia a Stany Zjednoczone.

Tokio 27. Rząd japoński przyjął specjalnego posła meksykańskiego Della Barrę w sposób, przekraczający znacznie miarę zwykłą przy podobnych okazjach. Sądzą, że to podkreślenie dobrych stosunków pomiędzy Japonją a Meksykiem skierowane było przeciw Stanom Zjednoczonym.

Strajk rzeźników.

Paryż 27. Niemili strajk groźny Paryżowi. Personal wielkich rzeźni paryskich postanowił wczoraj jednogłośnie przystąpić do strajku, aby poprzeć swe żądania co do podwyższenia płacy i skrócenia czasu robotczego.

Odbędzie się jeszcze konferencja przedstawicieli pracownikó w właścicielami wielkich rzeźni, w której uczestniczyć będzie przedstawiciel prezydium politycznego, aby jeszcze w ostatniej chwili osiągnąć porozumienie. Gdyby rokowania się rozbiły, było by położenie ludności paryskiej podczas ubiegłych świąt niepokojące.

Strajk.

Londyn 27. Rewolucjoniści meksykańscy stale zbliżają się do miasta portowego Tampico, które pewnie nie zdoła się utrzymać. Donoszą straszące szczegóły o okrucieństwach, których dopuszczają się zarówno wojska rządowe, jak i rewolucjoniści. Pewna fotografia, amieszczone w „New York American“ stanowi w tym względzie niezbitą dowód. Na fotografii widać grupę dzieci do których bez miłosierdzia strzela oddział żołnierzy.

Okrucieństwa.

Londyn 27. Rewolucjoniści meksykańscy stale zbliżają się do miasta portowego Tampico, które pewnie nie zdoła się utrzymać. Donoszą straszące szczegóły o okrucieństwach, których dopuszczają się zarówno wojska rządowe, jak i rewolucjoniści. Pewna fotografia, amieszczone w „New York American“ stanowi w tym względzie niezbitą dowód. Na fotografii widać grupę dzieci do których bez miłosierdzia strzela oddział żołnierzy.

68) STEFAN GORKA.

SZTUKA ZDOBYCIA MAJĄTKU.

(Ciąg dalszy).

Opowiadają nam, iż James Watt, patrząc na kociołek, w którym gotowała się woda, spostrzegł, iż para podnosi pokrywę kociołka. Przed nim zapewne setki tysięcy, a może i miliony ludzi oglądali to samo zjawisko, lecz nikomu nie przyszło na myśl, że to siła pary można wykorzystać. Dopiero ów James Watt począł nadawać się i doszedł do maszyny parowej. Świat cały uzyskał potężną siłę do pracy, kosztem bardzo małym w porównaniu do kosztów w sily ludzkiej lub zwierzęcej. Bogactwo świata znowu przez to odkrycie zwiększyło się o sumę, której nie ośmielam się nawet obliczać, gdyż jest tak niezmiernie wielka. Otóż wszystko, co powaduje dobycie nowych sił, umożliwia pracę lub też oszczędza wielkiej pracy, stanowi zwiększenie się bogactwa ludzkości. Linja kolejowa, która ułatwia dostęp do okolic dawniej zaniędzbanych i umożliwia wydobycie skarbów mineralnych lub innych z niedostępnych gór, pomnaża również obficie sumę bogactwa.

W dawnych czasach, gdy potężne

sily elektryczności, pary, oraz inne wynalazki nowoczesne nie były znane, musiała ludzkość wykonywać swe prace w małym zakresie. Dopiero te odkrycia umożliwiły wprowadzenie w czyn, urzeczywistnienie wielkich idei. Ludzie, którzy się ich podjęli, czy jako pierwsi, czy jako dalsi wykonawcy, musieli osiągnąć wielką część zdobywanych przez to bogactw. Poczęst się tworzyć wielkie, olbrzymie czasem majątki, w rękach niektórych przedsiębiorczych jednostek.

Lecz okazało się dalej, iż podjęcie się bardzo wielkich przedsięwzięć przechodzi siły i zasoby jednego lub kilku działaczy. Potrzeba było łączyć się setek a nawet i tysięcy ludzi, posiadających drobne zasoby sił lub pieniędzy, by wykonać te olbrzymie dzieła. W ten sposób powstała na świecie konieczność gromadzenia sił ludzkich jak również oszczędności ludzkich.

To też oszczędzanie stanowi zasadniczą różnicę między człowiekiem, cywilizowanym, a człowiekiem dzikim. Jeżeli wśród milionów ludzi, każdy z osobna oszczędza choć odrobinę ze swoich dochodów, to drobne te części, razem złożone, tworzą wielkie sumy, przedstawiające potęgę kapitału.

Widzimy zatem, iż oszczędność jest prostrą podstawą każdego wielkiego działania, a tem samem każde-

go postępu. Bez niej nie byłoby wspaniałych okrętów, przerzynających oceany, z których każdy kosztuje kilkadziesiąt nieraz milionów, nie byłoby także linii kolejowych, przecinających kontynenty, a wymagających często setek milionów dla ich zbudowania.

Ludzie którzy się podejmują tych wielkich dzieł, byłiby nieraz bezsilni gdyby na zapalcenie robotników i materiału nie dostarczyli im pieniędzy ze drobne oszczędności mnóstwa ludzi cywilizowanych. Oni bowiem swe uciulane grosze i talary wkładają do banków, a te zakłady wypożyczają je w postaci potężnych już sum przedsiębiorcom. Gdyby więc nie było oszczędności, pozostawiliśmy w stanie zbliznowy do życia człowieka dzikiego. Nie mielibyśmy nietylko kolei i okrętów, lecz także kanałów, kościołów, uniwersytetów, fabryk kopalń, jednym słowem nie wybitnego, nic kosztownego.

Otóż widzimy, iż dla człowieka cywilizowanego, jednym z najgłówniejszych obowiązków jest potrzeba myślenia o przyszłości własnej i przyszłości jego rodziny, a stąd konieczność oszczędności. Najmniejsi i najbiedsi ludzie trzymali się zawsze prawda, iż „Wydatki powinny być zawsze mniejsze od dochodu“. Należy być człowiekiem kulturalnym, który przewiduje przyszłość i czyni odpowiednie sposoby, lecz nie szalekiem

dzikim, który codziennie przejada wszystko, co osiągnął.

Poeta Burns radził młodemu człowiekowi, mówiąc:

„Gdy chceś, aby Fortuna usmiechnęła się do ciebie i ze swego rogu obfitości wysypała przed tobą swe dary, to musisz jej służyc wytrwale. Wszystkich sposobów, lecz zgodnych ze cześcią własną, użyć musisz, by zebrać bogactwa. Atoli masz je zbierać nie po to, by je ukrywać pod piotem, lub też trwonić w używaniu, lecz by zdobyć niezależność“.

Zachowajcieś sobie tę radę w pamięci. Człowiek, posiadający godność własną, nie może się czuć szczęśliwym, ani chociażby jeno zadowolonym, gdy żyje w zależności od drugich. Taki zależny jest niejako niedojrzałym i możnaby nawet spierać się o to, czy należy go zaliczać do obywateli państwa, godnych tego miana. Rozwój kultury, bezpieczeństwo stosunków i cały postęp ludzkości zależą nie od garści milionów nędzarzy, lecz od tej średniej warstwy trzeźwych pracowników, którzy oszczędzają, nie są zbyt biedni, ani też nie są niesłychanie bogaci.

Oszczędność bowiem nie może doprowadzić sama do wielkiego bogactwa.

(d. c. n.)